

โครงสร้างบทสนทนาในนวนิยาย เรื่อง “ขอให้รักเรานั้นนิรันดร์” ของประภัสสร เสวิกุล

The Dialogues Structure in the Novel Entitled Kho Hai Rak Rao Nan Niran Don (Eternity Love) by Prapassorn Sevikul

(Received: October 25, 2019; Revised: February 24, 2020; Accepted: February 27, 2020)

YU TONG^{1*} ยูพิน จันทรเรือง² ปฏิพันธ์ อุทยานกุล³

Yu Tong Yupin Chanroung Patipan Utayanukul

บทคัดย่อ

บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่องการศึกษาบทสนทนาในนวนิยาย เรื่อง “ขอให้รักเรานั้นนิรันดร์” ของประภัสสร เสวิกุล มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาโครงสร้างบทสนทนา ได้แก่ การเปิดการสนทนา การปิดการสนทนา การผลัดกันพูด และการเปลี่ยนหัวเรื่อง โดยศึกษาจากบทสนทนาทั้งสิ้น 104 บทสนทนา ผลการศึกษาโครงสร้างบทสนทนา พบว่า การเปิดการสนทนา มี 6 รูปแบบ ได้แก่ การกล่าวถึงสิ่งที่ต้องการ คิดเป็นร้อยละ 71.15 การเรียกขาน คิดเป็นร้อยละ 13.46 การทักทาย คิดเป็นร้อยละ 9.62 ค้นหาพื้นฐานที่ร่วมกัน คิดเป็นร้อยละ 2.89 กล่าวแสดงวัตถุประสงค์ คิดเป็นร้อยละ 1.92 และกล่าวคำขอโทษ คิดเป็นร้อยละ 0.96 การปิดการสนทนา มี 9 รูปแบบ ได้แก่ การสรุปหัวเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 25.00 การเสริมแรง และการแนะนำ คิดเป็นร้อยละ 18.27 การตอบรับคำถาม คิดเป็นร้อยละ 17.31 การปิดด้วยคำถาม คิดเป็นร้อยละ 6.73 การเปลี่ยนเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 5.77 การขอบคุณหรืออำลา คิดเป็นร้อยละ 4.81 การแสดงเหตุผล และการสานต่อ คิดเป็นร้อยละ 1.92 การผลัดกันพูด มี 8 รูปแบบ ได้แก่ การใช้ประโยคสมบูรณ์/ประโยคไม่สมบูรณ์ คิดเป็นร้อยละ 50.27 การใช้ประโยคคำถาม คิดเป็นร้อยละ 27.22 การใช้คำลงท้าย คิดเป็นร้อยละ 14.23 การซ้ำ คิดเป็นร้อยละ 2.94 การใช้คำสนธานา คิดเป็นร้อยละ 2.82 การใช้คำเรียกขาน คิดเป็นร้อยละ 1.88 การกล่าวไม่จบความ คิดเป็นร้อยละ 0.35 การใช้ส่วนเสริมภาษา คิดเป็นร้อยละ 0.29 การเปลี่ยนหัวเรื่อง มี 5 รูปแบบ ได้แก่ การไม่แสดงตัวบ่งชี้ใด ๆ คิดเป็นร้อยละ 46.95 การใช้รูปคำถาม คิดเป็นร้อยละ 46.34 การใช้คำเรียกชื่อหรือคำที่อ้างถึงผู้ฟัง คิดเป็นร้อยละ 3.05 การใช้คำเชื่อมแสดง การตัดตอน และการเรียกชื่อบุคคลที่ต้องการสื่อสาร คิดเป็นร้อยละ 1.83

คำสำคัญ: บทสนทนา นวนิยาย

¹ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

Faculty of Humanities, Chiang Rai Rajabhat University

* e-mail 314629002@QQ.com

² คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

Faculty of Humanities, Chiang Rai Rajabhat University

³ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

Faculty of Humanities, Chiang Rai Rajabhat University

Abstract

The objective of this study was to investigate the dialogues appeared in the novel entitled Kho Hai Rak Rao Nan Niran Don (Eternity Love) by Prapassorn Sevikul. Analysis of 104 dialogues in the novel revealed 4 characteristics of the dialogues structure i.e. opening, closing, taking turns, and change of topic. Opening the dialogue comprised 6 types i.e. announcing the needs (71.15%), addressing (13.46%), greetings (9.62%), exploring common ground (2.89%), stating purpose (1.92%), and expressing apology (0.96%). Ending the dialogue comprised 9 types i.e. topic summary (25.00%), reinforcement and introduction (18.27%), responding to questions (17.31%), ending with questions (6.73%), change of topic (5.77%), thanking or parting (4.81%), and reasoning and maintaining (1.92%). Taking turns comprised 8 types i.e. complete/incomplete sentences (50.27%), interrogation (27.22%), ending particles (14.23%), repetition (2.94%), conjunction (2.82%), address terms (1.88%), incomplete utterances (0.35%), supplement language (0.29%). Change of topic comprised 5 types i.e. non-categorized indicators (46.95%), interrogation (46.34%), addressing or referring terms to audience (3.05%), iinking words indicating the ending, and addressing the name of person for communication (1.83%).

Keywords: Dialogue, Novel

บทนำ

นวนิยายเป็นบันเทิงคดีประเภทหนึ่งที่น่าสนใจด้านพฤติกรรมของตัวละคร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้บทสนทนา ผู้แต่งจะต้องนำเสนอให้ใกล้เคียงกับการสนทนาที่ใช้ในชีวิตประจำวันของผู้คนในสังคมให้มากที่สุด นกัทร อังกุลสินธนา (2551 : 2-3) กล่าวว่า บทสนทนาหรือบทพูดโต้ตอบกันระหว่างตัวละครในนวนิยายเป็นองค์ประกอบที่ทำให้นวนิยายมีลักษณะคล้ายความจริงมากที่สุด เพราะการแต่งบทสนทนานั้นผู้เขียนนวนิยายจะต้องคำนึงถึงธรรมชาติของการใช้ภาษาจริงของตัวละครตัวนั้น ๆ เช่น เพศ วัย อาชีพ เชื้อชาติ หรือแม้แต่สมัยของเหตุการณ์ในนวนิยายเรื่องนั้น ๆ เพื่อให้นวนิยายที่ออกมาสู่ผู้อ่านมีความสมจริงมากที่สุด

ประภัสสร เสวิกุล เป็นนักเขียนที่ใช้ภาษาได้ดีและมีชื่อเสียงมากในปัจจุบัน มีผลงานออกมาอย่างต่อเนื่องและได้รับรางวัลมากมาย ผลงานเกือบทุกเรื่องจัดอยู่ในประเภทหนังสือขายดี บางเล่มพิมพ์ซ้ำถึงสิบกว่าครั้ง ผลงานต่าง ๆ ของประภัสสร เสวิกุล ได้รับการชื่นชมจากนักวิชาการหลายท่าน ประรณนา บัวเขย (2535 : 4) กล่าวว่า ประภัสสร เสวิกุล เป็นนักเขียนที่สร้างผลงานที่มีคุณภาพ มีแนวการเขียนหลายแนว ประกอบด้วยความคิดที่หลากหลาย มีศิลปะการใช้ภาษาที่ละเมียดละไม สอดคล้องกับ

ธเนศ เวศร์ภาดา (2543 : 81) ที่แสดงทรรศนะว่า การใช้ภาษาในงานประพันธ์ของประภัสสร เสวิกุล มีความงามไม่แพ้บทกวี ทั้งคำคมและวาทีศิลป์ เรียงร้อยด้วยภาษาสละสลวย คมคาย ประดับประดา ให้งามงดด้วยอุปมาโวหารและสาธกโวหาร ทำให้โดดเด่นราวกับเป็นวรรณคดี จึงได้รับยกย่องให้เป็นศิลปินแห่งชาติสาขาวรรณศิลป์ประจำปี 2554

สำหรับนวนิยาย เรื่อง “ขอให้รักเรานั้นนิรันดร์” ของประภัสสร เสวิกุลนั้น เป็นเรื่องเกี่ยวกับ ความหวัง ความรัก และมิตรภาพ เนื้อเรื่องได้พูดถึงตัวละครเอกที่เป็นนักศึกษาชาวไทยไปเรียนที่ออสเตรเลีย ได้รู้จักเพื่อนชาวต่างชาติและเพื่อนชาวไทยที่เรียนที่ออสเตรเลีย ตัวละครในเรื่องนี้มีประสบการณ์คล้ายคลึงกับนักศึกษาชาวต่างชาติมาเรียนภาษาไทยในประเทศไทย ในฐานะที่เป็นนักศึกษาชาวต่างชาติคงจะต้องปรับตัวตามสถานการณ์จึงจะอยู่ในสังคมนั้น ๆ ได้ นวนิยายเรื่องนี้อาจช่วยนักศึกษาชาวต่างชาติจุดประกายความคิดในการใช้ชีวิตในต่างประเทศได้

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาบทสนทนาในนวนิยาย เรื่อง “ขอให้รักเรานั้นนิรันดร์” ของประภัสสร เสวิกุล โดยนำทฤษฎีการวิเคราะห์บทสนทนาของ ชลธิชา บำรุงรักษ์ (2539 : 167; 2559 : 157-166) มยุรี สวัสดิ์เมือง (2540 : 85) และ ปิรญา วรงค์ชัย (2555 : 51) มาใช้ในการศึกษาวิเคราะห์ เพื่อให้ทราบถึงโครงสร้างบทสนทนายาระหว่างตัวละครในเรื่อง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาโครงสร้างบทสนทนา ได้แก่ การเปิดการสนทนา การปิดการสนทนา การผลัดกันพูด และการเปลี่ยนหัวเรื่องในนวนิยาย เรื่อง “ขอให้รักเรานั้นนิรันดร์” ของประภัสสร เสวิกุล

ประโยชน์ของการวิจัย

ทราบโครงสร้างบทสนทนา ได้แก่ การเปิดการสนทนา การปิดการสนทนา การผลัดกันพูด และการเปลี่ยนหัวเรื่องในนวนิยาย เรื่อง “ขอให้รักเรานั้นนิรันดร์” ของประภัสสร เสวิกุล

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บทสนทนาในนวนิยาย เรื่อง “ขอให้รักเรานั้นนิรันดร์” ของประภัสสร เสวิกุล ในด้านการเปิดการสนทนา การปิดการสนทนา การผลัดกันพูด และการเปลี่ยนหัวเรื่อง ซึ่งมีบทสนทนา จำนวน 104 บท

วิธีดำเนินการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

- 1.1 ตารางการวิเคราะห์โครงสร้างบทสนทนาในนวนิยาย
- 1.2 ตารางสรุปการวิเคราะห์โครงสร้างบทสนทนาในนวนิยาย

2. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 รวบรวมข้อมูลบทสนทนาในนวนิยาย จำนวน 104 บท โดยใช้เกณฑ์การวิเคราะห์โครงสร้างบทสนทนาของ ชลธิชา บำรุงรักษ์ (2539 : 167; 2559 : 157-166) มยุรี สวัสดิ์เมือง (2540 : 85) และ ปิรญา วังศ์ขัติย์ (2555 : 51)

2.2 วิเคราะห์โครงสร้างบทสนทนาในนวนิยายจำนวน 4 ประเด็น ได้แก่ การเปิดการสนทนา การปิดการสนทนา การผลัดกันพูด และการเปลี่ยนหัวเรื่อง ลงในตารางการวิเคราะห์โครงสร้างบทสนทนาในนวนิยาย

2.3 สรุปผลการวิเคราะห์โครงสร้างบทสนทนาทั้ง 4 ประเด็น ลงในตารางสรุปการวิเคราะห์โครงสร้างบทสนทนาในนวนิยาย

2.4 นำผลการวิเคราะห์โครงสร้างบทสนทนาในนวนิยายเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจความถูกต้องด้านเนื้อหาและการใช้ภาษา

2.5 ปรับปรุงแก้ไขผลการวิเคราะห์โครงสร้างบทสนทนาในนวนิยายให้ถูกต้องสมบูรณ์

3. การจัดทำกับข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลบทสนทนาจากนวนิยาย เรื่อง “ขอให้รักเรานั่นวันหนึ่ง” ของประภัสสร เสวิกุล ด้านการเปิดการสนทนา การปิดการสนทนา การผลัดกันพูด และการเปลี่ยนหัวเรื่อง โดยใช้สูตรการหาค่าร้อยละ ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์เป็นตาราง และอธิบายใต้ตารางเป็นความเรียง พร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบ

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาบทสนทนาในนวนิยาย เรื่อง “ขอให้รักเรานั่นวันหนึ่ง” ของประภัสสร เสวิกุล จำนวน 104 บท พบว่า มีการเปิดการสนทนา จำนวน 104 ครั้ง การปิดการสนทนา จำนวน 104 ครั้ง การผลัดกันพูด จำนวน 1,701 ครั้ง การเปลี่ยนหัวเรื่อง จำนวน 331 ครั้ง ดังนี้

1. การเปิดการสนทนา พบว่า การเปิดการสนทนา มีจำนวน 104 ครั้ง มีการเปิดการสนทนาด้วยการกล่าวถึงสิ่งที่ต้องการปรากฏมากที่สุด จำนวน 74 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 71.15 รองลงมา คือ การเรียกขาน จำนวน 14 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 13.46 การทักทาย จำนวน 10 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 9.62 ค้นหาพื้นฐานที่ร่วมกัน จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.89 กล่าวแสดงวัตถุประสงค์ จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.92 และกล่าวคำขอโทษ จำนวน 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.96 ตามลำดับ

2. การปิดการสนทนา พบว่า การปิดการสนทนา มีจำนวน 104 ครั้ง มีการปิดการสนทนาด้วยการสรุปหัวเรื่องปรากฏมากที่สุด จำนวน 26 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 25.00 รองลงมา คือ การเสริมแรงและการแนะนำ มีจำนวนและร้อยละเท่ากัน จำนวน 19 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 18.27 การตอบรับคำถาม จำนวน 18 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 17.31 การปิดด้วยคำถาม จำนวน 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 6.73 การเปลี่ยนเรื่อง จำนวน 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.77 การขอขอบคุณหรืออำลา จำนวน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.81 การแสดงเหตุผล และการสานต่อ มีจำนวนและร้อยละเท่ากัน จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.92 ตามลำดับ

3. การผลัดกันพูด พบว่า การผลัดกันพูด มีจำนวน 1,701 ครั้ง มีการผลัดกันพูดด้วยการใช้ประโยคสมบูรณ์/ประโยคไม่สมบูรณ์ปรากฏมากที่สุด จำนวน 855 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 50.27 รองลงมา คือ การใช้ประโยคคำถาม จำนวน 463 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 27.22 การใช้คำลงท้าย จำนวน 242 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 14.23 การซ้ำ จำนวน 50 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.94 การใช้คำสันธาน จำนวน 48 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.82 การใช้คำเรียกขาน จำนวน 32 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.88 การกล่าวไม่จบความ จำนวน 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.35 การใช้ส่วนเสริมภาษา จำนวน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.29 ตามลำดับ

4. การเปลี่ยนหัวเรื่อง พบว่า การเปลี่ยนหัวเรื่อง มีจำนวน 331 ครั้ง มีการเปลี่ยนหัวเรื่องด้วยการไม่แสดงตัวบ่งชี้ใด ๆ ปรากฏมากที่สุด จำนวน 154 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 46.95 รองลงมา คือ การใช้รูปคำถาม จำนวน 152 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 46.34 การใช้คำเรียกชื่อหรือคำที่อ้างถึงผู้ฟัง จำนวน 10 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.05 การใช้คำเชื่อมแสดงการตัดตอน และการเรียกชื่อบุคคลที่ต้องการสื่อสาร มีจำนวนและร้อยละเท่ากัน จำนวน 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.83 ตามลำดับ

การอภิปรายผล

การศึกษายทสนทนาในนวนิยาย เรื่อง “ขอให้รักเรานั่นนิรันดร์” ของประภัสสร เสวิกุล จำนวน 104 บท ผู้วิจัยอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ด้านการเปิดการสนทนา จากการศึกษายทสนทนาจำนวน 104 บท พบว่า ตัวละครเปิดการสนทนาโดยการกล่าวถึงสิ่งที่ต้องการปรากฏมากที่สุด มีจำนวน 74 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 71.15 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะนวนิยายเป็นเรื่องที่แต่งขึ้นที่มีความสมจริง ทั้งบทสนทนาและเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น มีลักษณะเช่นเดียวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์จริง ดังนั้นเมื่อตัวละครได้เปิดการสนทนาด้วยการทักทายแล้วก็ไม่จำเป็นต้องกล่าวทักทายกันอีกเมื่อเปิดการสนทนาบทใหม่ ตัวละครจึงกล่าวเปิดการสนทนาด้วยการกล่าวถึงสิ่งที่ต้องการได้เลย จึงพบว่า มีการกล่าวเปิดการสนทนาโดยการกล่าวถึงสิ่งที่ต้องการมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องดังความเห็นของ นภัทร อังกูรสินธนา (2551 : 2-3) ที่ได้กล่าวว่า บทสนทนาหรือบทพูดโต้ตอบกันระหว่างตัวละครในนวนิยายเป็นองค์ประกอบที่ทำให้นวนิยายมีลักษณะคล้ายความจริงมากที่สุด เพราะการแต่งบทสนทนานั้นผู้เขียนนวนิยายจะต้องคำนึงถึงธรรมชาติของการใช้ภาษาจริงของตัวละครตัวนั้น ๆ เช่น เพศ วัย อาชีพ เชื้อชาติ หรือแม้แต่สมัยของเหตุการณ์ในนวนิยายเรื่องนั้น ๆ เพื่อให้นวนิยายที่ออกมาสู่ผู้อ่านมีความสมจริงมากที่สุด ซึ่งแตกต่างจากผลการวิจัยของ วิรัช ตามธีรนนท์ (2544 : 123-129) ที่ศึกษาเรื่อง “การใช้ภาษาและคู่วัจนกรรมในการค้าขาย” พบว่า ลักษณะภาษาที่ใช้ในการสนทนา

ของผู้ซื้อสินค้าและผู้ขายสินค้าในสถานการณ์การค้าขายที่มีกิจกรรมการค้าขายสมบูรณ์ รูปแบบการเปิดการสนทนาโดยผู้ซื้อสินค้าที่ปรากฏมากที่สุด คือ การถามราคาสินค้า และรูปแบบการเปิดสนทนาโดยผู้ขายสินค้าที่ปรากฏมากที่สุด คือ การเชิญชวน ส่วนลักษณะภาษาที่ใช้ในการสนทนาของผู้ซื้อสินค้าและผู้ขายสินค้าในสถานการณ์การค้าขายที่มีกิจกรรมการค้าขายไม่สมบูรณ์ รูปแบบการเปิดการสนทนาโดยผู้ซื้อสินค้าที่ปรากฏมากที่สุด คือ การถามราคาสินค้า รูปแบบการเปิดสนทนาโดยผู้ขายสินค้าที่ปรากฏมากที่สุด คือ การเชิญชวนให้ชม/ลองสินค้า ยังมีความแตกต่างกับผลการวิจัยของ กรชนก นันทกนก (2555 : 111-119) ที่ศึกษาเรื่อง “การวิเคราะห์โครงสร้างบทสนทนายาระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐกับชนกลุ่มชาติพันธุ์” พบว่า มีการเปิดการสนทนาโดยฝ่ายเจ้าหน้าที่เป็นการเรียก การถาม การกล่าวเข้าเรื่องทันที และการอธิบายขั้นตอนการดำเนินงาน และการเปิดการสนทนาโดยฝ่ายผู้มาติดต่อเป็นการเรียก และการกล่าววัตถุประสงค์ที่มาติดต่อทันที

2. ด้านการปิดการสนทนา จากการศึกษาบทสนทนาจำนวน 104 บท พบว่า ตัวละครปิดการสนทนาโดยการสรุปหัวเรื่องปรากฏมากที่สุด มีจำนวน 26 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 25.00 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนวนิยายเรื่อง “ขอให้รักเรานั่นวันหนึ่ง” ใช้วิธีดำเนินเนื้อเรื่องเป็นฉาก การสนทนายาระหว่างตัวละครจะสิ้นสุดลงที่ฉากนั้นดำเนินได้อย่างครบถ้วน และสามารถสื่อสารเจตนาของตัวละครได้อย่างชัดเจน แล้วจึงสามารถปิดการสนทนาด้วยการสรุปหัวเรื่องได้ ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิรัช ตามธีรนนท์ (2544 : 123-129) ที่ศึกษาเรื่อง “การใช้ภาษาและคู่วัจนกรรมในการค้าขาย” พบว่า ลักษณะภาษาที่ใช้ในการสนทนาของผู้ซื้อสินค้าและผู้ขายสินค้าในสถานการณ์การค้าขายที่มีกิจกรรมการค้าขายสมบูรณ์ รูปแบบการปิดการสนทนาโดยผู้ซื้อสินค้าที่ปรากฏมากที่สุด คือ สัญญาณเปลี่ยนเรื่อง และรูปแบบการปิดสนทนาโดยผู้ขายสินค้าที่ปรากฏมากที่สุด คือ การขอบคุณ ส่วนลักษณะภาษาที่ใช้ในการสนทนาของผู้ซื้อสินค้าและผู้ขายสินค้าในสถานการณ์การค้าขายที่มีกิจกรรมการค้าขายไม่สมบูรณ์ รูปแบบการปิดการสนทนาโดยผู้ซื้อสินค้าที่ปรากฏมากที่สุด คือ การสานต่อ รูปแบบการปิดสนทนาโดยผู้ขายสินค้าที่ปรากฏมากที่สุด คือ การเสริมคำพูด และไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กรชนก นันทกนก (2555 : 111-119) ที่ศึกษาเรื่อง “การวิเคราะห์โครงสร้างบทสนทนายาระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐกับชนกลุ่มชาติพันธุ์” พบว่า มีการปิดการสนทนาโดยเจ้าหน้าที่เป็นการสิ้นสุดบทสนทนาแบบไม่มีการกล่าวปิด การกล่าวสรุปประเด็นและอธิบายให้เข้าใจ การเปลี่ยนประเด็นจากเรื่องที่มาติดต่อเป็นเรื่องทั่วไป การชี้แจงระเบียบและแนะนำเรื่องต่าง ๆ การแจ้งให้ทราบว่าการเสร็จสิ้นแล้ว และการนัดหมายเพื่อมีปฏิสัมพันธ์คราวหน้า และการปิดการสนทนาโดยผู้มาติดต่อเป็นการสิ้นสุดบทสนทนาแบบไม่มีการกล่าวปิด และการกล่าวลาหรือกล่าวขอบคุณ

3. ด้านการผลัดกันพูด จากการศึกษาบทสนทนาจำนวน 104 บท พบว่า ตัวละครผลัดกันพูดโดยใช้ประโยคสมบูรณ์/ประโยคไม่สมบูรณ์ปรากฏมากที่สุด มีจำนวน 855 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 50.27 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบทสนทนาเป็นการพูดคุยระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง มีวัตถุประสงค์เพื่อการสื่อสารให้เข้าใจกันว่า ใครทำอะไร ที่ไหน ทำอะไร อย่างไร อาจเป็นคำ วลี หรือประโยค ซึ่งลักษณะประโยคอาจเป็นประโยคสมบูรณ์หรือประโยคไม่สมบูรณ์ก็ได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ศรีวิไล พลมณี (2545 : 187-188)

ที่กล่าวว่า การสนทนาส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นประโยคที่สมบูรณ์ในเชิงไวยากรณ์ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปิรัญญา วงศ์ขัตติย์ (2555 : 63-64) ที่ศึกษาเรื่อง “การวิเคราะห์โครงสร้างบทสนทนาระหว่างนักจัดรายการวิทยุคลื่น 94.0 EFM” พบว่า การใช้ประโยคสมบูรณ์/ประโยคไม่สมบูรณ์เป็นรูปแบบหนึ่งที่ได้ปรากฏในการศึกษา การผลิตกันพูดระหว่างนักจัดรายการวิทยุ แต่ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ มยุรี สวัสดิ์เมือง (2540 : 138-142) ที่ศึกษาเรื่อง “การศึกษาภาษาสนทนาทางโทรศัพท์ทางสถานีวิทยุข่าวสารและการจราจร (จส.100)” พบว่า ลักษณะภาษาที่แสดงผลิตกันพูดมากที่สุดคือ การใช้คำแสดงความสุภาพ

4. ด้านการเปลี่ยนหัวเรื่อง จากการศึกษาบทสนทนาจำนวน 104 บท พบว่า ตัวละครเปลี่ยนหัวเรื่องโดยการไม่แสดงตัวบ่งชี้ใด ๆ ปรากฏมากที่สุด มีจำนวน 154 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 46.95 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการเปลี่ยนหัวเรื่องจากเนื้อหาหนึ่งไปยังอีกเนื้อหาหนึ่งไม่มีหลักเกณฑ์กำหนดว่าต้องใช้รูปแบบใด แต่ขึ้นอยู่กับสถานการณ์การใช้ภาษาและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ซึ่งการไม่แสดงตัวบ่งชี้ใด ๆ เป็นลักษณะภาษาที่พบโดยทั่วไปในการสนทนาของคนไทย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ชลธิชา บำรุงรักษ์ (2559 : 165; อ้างอิงจาก Hinds, 1992 : 83) ได้กล่าวว่า คนไทยเปลี่ยนหัวเรื่องโดยไม่ใช้สัญญาณหรือตัวบ่งชี้การเปลี่ยนหัวเรื่อง ซึ่งอาจถือว่าเป็นสิ่งไม่สุภาพและไม่เป็นที่ยอมรับในสังคมอื่น แต่สำหรับสังคมไทยการเปลี่ยนหัวเรื่องในลักษณะนี้เป็นสิ่งที่พบเห็นได้โดยทั่วไป เป็นไปอย่างมีระบบ เป็นเรื่องเฉพาะวัฒนธรรม และเป็นที่ยอมรับ อีกทั้งยังไม่เป็นอุปสรรคต่อการทำความเข้าใจของผู้ร่วมสนทนา กล่าวคือผู้ร่วมสนทนาก็ยังสามารถติดตามเรื่องและเข้าใจหัวเรื่องใหม่ได้อย่างชัดเจน ซึ่งแนวคิดดังกล่าวไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ มยุรี สวัสดิ์เมือง (2540 : 136) ที่ได้ศึกษาเรื่อง “การศึกษาภาษาสนทนาทางโทรศัพท์ทางสถานีวิทยุข่าวสารและการจราจร (จส.100)” พบว่า ลักษณะภาษาที่แสดงการเปลี่ยนหัวเรื่องปรากฏมากที่สุด คือ การใช้คำแสดงความสุภาพ และผลการวิจัยของ ปิรัญญา วงศ์ขัตติย์ (2555 : 133-136) ที่ศึกษาเรื่อง “การวิเคราะห์โครงสร้างบทสนทนาระหว่างนักจัดรายการวิทยุคลื่น 94.0 EFM” พบว่า มีการเปลี่ยนหัวข้อสนทนาโดยใช้การส่งสัญญาณเปลี่ยนเรื่อง คำค้นคำพูด คำเชื่อม คำเรียกขานคู่สนทนา ถ้อยคำบ่งชี้หัวข้อ การใช้วลีแสดงเวลา และการไม่ใช้รูปภาษาใด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

นำผลการวิเคราะห์บทสนทนาเป็นตัวอย่างการสอนบทสนทนาให้กับนักศึกษาชาวต่างชาติ

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาโครงสร้างบทสนทนาของนวนิยายเรื่องอื่น ๆ ของประภัสสร เสวิกุล เพื่อเห็นความแตกต่างจากนวนิยาย เรื่อง “ขอให้รักเรานั่นนิรันดร์”
2. ควรศึกษาโครงสร้างการสนทนาในชีวิตประจำวันระหว่างผู้สอนและนักศึกษาชาวต่างชาติ จะได้เข้าใจความนิยมในการใช้ภาษาไทยของนักศึกษาชาวต่างชาติ

รายการอ้างอิง

- กรชนก นันทกนก. (2555). *การวิเคราะห์โครงสร้างบทสนทนาระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐกับชนกลุ่มชาติพันธุ์*. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหิดล. นครปฐม.
- ชลธิชา บำรุงรักษ์. (2539). *การวิเคราะห์ภาษาระดับข้อความประเภทต่าง ๆ ในภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- ชลธิชา บำรุงรักษ์. (2559). *ภาษาและภาษาศาสตร์*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ธเนศ เวศร์ภาดา. (2543). *พจนานุกรมในงานของประภัสสร เสวิกุล*. กรุงเทพฯ: สยาม.
- นภัทร อังกูรสินธนา. (2551). *การศึกษาเปรียบเทียบวัจนกรรมอ้อมในบทสนทนาในนวนิยายไทยต่างสมัย*. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. กรุงเทพฯ.
- ปรารธนา บัวเขย. (2535). *วิเคราะห์แนวคิดและการใช้ภาษาในนวนิยายของประภัสสร เสวิกุล*. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยนเรศวร. พิษณุโลก.
- ปริญญญา วงศ์ขัติย์. (2555). *การวิเคราะห์โครงสร้างบทสนทนาระหว่างนักจัดรายการวิทยุคลื่น 94.0 EFM*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหิดล. กรุงเทพฯ.
- มยุรี สวัสดิ์เมือง. (2540). *การศึกษาภาษาสนทนาทางโทรศัพท์ทางสถานีวิทยุข่าวสารและการจรรยา* (จส.100). (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ.
- วิรัช ตามธีรนนท์. (2544). *การใช้ภาษาและคู่วาจนกรรมในการค้าขาย*. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ.
- ศรียู ไกล พลมณี. (2545). *พื้นฐานการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.